

BÖLÜM 2

MENİERE HASTALIĞI

Serkan ALTIPARMAK ¹

Vertigoya dair ilk referanslar Antik Yunan metinlerinde bulunur (1). Vertigo sözcüğü Latince “vertere” kelimesinden türetilmiş olup dönmek anlamındadır. Vertigo, kulak burun boğaz, nöroloji ve acil servislerde sık karşılaşılan bir durumdur. Amerika Birleşik Devletleri’nde acil servislere baş dönmesi şikâyetiyle başvuran hasta sayısının yaklaşık 7,5 milyon olduğu tahmin edilmektedir ve bu durum, acil servisteki en yaygın temel şikâyetlerden biri haline gelmiştir (2).

TARİHÇE

Meniere sendromu; tekrarlayan spontan vertigo atakları, dalgalanan tek taraflı sensörinöral işitme kaybı (SNİK), tinnitus ve kulakta dolgunluk ile karakterize kronik bir iç kulak hastalığıdır. Altta yatan herhangi bir neden bulunamazsa bu durum idiyopatik olarak kabul edilir ve Meniere hastalığı (MH) olarak isimlendirilir. Bu iyi bilinen semptom kompleksine rağmen, Meniere hastalığı hâlâ tartışmalı bir konudur ve genellikle teşhis koymak, patogenezi belirlemek ve optimal tedaviyi tanımlamak zordur.

1861’de Prosper Meniere, Fransız Tıp Akademisi’ne, vertigonun beyinden ziyade iç kulaktaki patolojiden kaynaklanabileceğini öne süren bir sunum yapmıştır (3). Başlangıçta şüphayle karşılanan bu radikal fikir, daha sonra Meniere’nin temel hipotezini oluşturmuş ve altta yatan etyoloji ve semptomlara göre alt gruplara ayrılabilceği düşüncesinin temelini oluşturmuştur. İlk tanımladığı hastasının lösemi olduğu ve mevcut semptomların iç kulakta kanama nedeniyle ortaya çıkışını düşünmüştür. Ancak Meniere, daha sonra bunun hatalı bir öngörü olduğunu kanıtlamıştır. Knapp, hidropsun oküler glokoma benzediği hipotezini öne sürmüş, ancak bu durum 1938 yılına kadar histolojik olarak gösterilememiştir (4).

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Mengücek Gazi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kulak Burun Boğaz Kliniği AD., serkan243569@gmail.com, ORCID iD: 0000-0001-9451-7438

Gelecekte, ilaç, protein ve nükleik asit taşıyabilen ve iç kulağa hedefli iletim sağlayabilen nanopartiküller ile gelişmiş gen transfer sistemleri, Meniere hastalığının tedavisinde potansiyel yenilikçi yaklaşımlar arasında yer almaktadır (39).

SONUÇ

Meniere hastalığı, tekrarlayan vertigo atakları, dalgalanma gösteren işitme kaybı, tinnitus ve kulakta dolgunluk ile seyreden kronik, progresif bir iç kulak hastalığıdır. Tanı, klinik bulguların dikkatle değerlendirilmesi ve ayırıcı tanının dışlanması ile konulur. Tedavide ilk basamak medikal yöntemler olup, yaşam tarzı değişiklikleri ve diyet önerileri önemlidir. Medikal tedaviye dirençli olgularda minimal invaziv yaklaşımlar ve cerrahi tedaviler seçenek olarak gündeme gelir. Günümüzde işitme koruyucu tedavi stratejileri öncelik kazanmış olup, hasta odaklı ve kademeli tedavi algoritması izlenmektedir.

KAYNAKLAR

1. Wright AE, McFarland J, Shoja MM. Archigenes and the syndrome of vertigo, tinnitus, hearing loss, and headache. *Childs Nervous System*. 2021;37(8):2417-25. doi:10.1007/s00381-021-05177-4.
2. Burt CW, Schappert SM. Ambulatory care visits to physician offices, hospital outpatient departments, and emergency departments: United States, 1999–2000. *Vital and Health Statistics Series 13*. 2004;(157):1-70. PMID: 15568555.
3. Atkinson M. Meniere's original papers. *Acta Oto-Laryngologica Supplementum*. 1961;162:1-78. doi:10.3109/00016486109121159.
4. Knapp H. A clinical analysis of the inflammatory affections of the inner ear. *Archives of Ophthalmology*. 1871;2(2):204-83. doi:10.1001/archophth.1871.05050020024001.
5. Paparella MM, Da Costa SS, Fox R, Yoon TH. Meniere's disease and other labyrinthine disease. In: Paparella MM, Shumrick DA, editors. *Otolaryngology*. Vol II. 3rd ed. Philadelphia: WB Saunders; 1991. p.1689-1714.
6. Tyrrell JS, Whinney DJ, Ukoumunne OC, Fleming LE, Osborne NJ. Prevalence, associated factors, and comorbid conditions for Meniere's disease. *Ear and Hearing*. 2014;35(4):e162-9. doi:10.1097/AUD.0000000000000041.
7. Harris JP, Alexander TH. Current-day prevalence of Meniere's syndrome. *Audiology and Neurotology*. 2010;15(5):318-22. doi:10.1159/000286213.
8. Havia M, Kentala E, Pyykkö I. Prevalence of Meniere's disease in general population of Southern Finland. *Otolaryngology-Head and Neck Surgery*. 2005;133(5):762-8. doi:10.1016/j.otohns.2005.06.015.
9. Lopez-Escamez JA, Liu Y. Epidemiology and genetics of Meniere's disease. *Current Opinion in Neurology*. 2024;37(1):88-94. doi:10.1097/WCO.0000000000001263.
10. Choung YH, Park K, Kim CH, Kim HJ, Kim K. Rare cases of Meniere's disease in children. *Journal of Laryngology and Otolaryngology*. 2006;120(5):343-52. doi:10.1017/S0022215106000590.
11. Brantberg K, Duan M, Falahat B. Meniere's disease in children aged 4–7 years. *Acta Oto-Laryngologica*. 2012;132(5):505-9. doi:10.3109/00016489.2011.649144.
12. Saniasiaya J, Prepageran N. Clinical management and outcome of Meniere's disease in children and adolescents: A systematic review. *International Journal of Pediatric Otorhinolaryngology*. 2025;195:112449. doi:10.1016/j.ijporl.2025.112449.

13. House JW, Doherty JK, Fisher LM, Derebery MJ, Berliner KI. Meniere's disease: prevalence of contralateral ear involvement. *Otology and Neurotology*. 2006;27(3):355-61.
14. Huppert D, Strupp M, Brandt T. Long-term course of Menière's disease revisited. *Acta Oto-Laryngologica*. 2010;130(6):644-51. doi:10.3109/00016480903382808.
15. Chojaku H, Watanabe Y, Yagi T, Takahashi M, Takeda T, Ikezono T, et al. Changes in the characteristics of definite Meniere's disease over time in Japan: a long-term survey by the Peripheral Vestibular Disorder Research Committee of Japan. *Acta Oto-Laryngologica*. 2009;129(2):155-60. doi:10.1080/00016480802059672.
16. Basura GJ, Adams ME, Monfared A, Schwartz SR, Antonelli PJ, Burkard R, et al. Clinical practice guideline: Meniere's disease. *Otolaryngology-Head and Neck Surgery*. 2020;162(2 Suppl):S1-S55. doi:10.1177/0194599820909438.
17. Morrison AW, Bailey ME, Morrison GA. Familial Meniere's disease: clinical and genetic aspects. *Journal of Laryngology and Otology*. 2009;123(1):29-37. doi:10.1017/S0022215108002644.
18. Requena T, Espinosa-Sanchez JM, Cabrera S, Trinidad G, Soto-Varela A, Santos-Perez S, et al. Familial clustering and genetic heterogeneity in Meniere's disease. *Clinical Genetics*. 2014;85(3):245-52. doi:10.1111/cge.12298.
19. Hallpike CS, Cairns H. Observations on the pathology of Meniere's syndrome: (Section of Otology). *Proceedings of the Royal Society of Medicine*. 1938;31(11):1317-36. PMID: 19991566.
20. Gürkov R, Pykkö I, Zou J, Kentala E. What is Meniere's disease? A contemporary re-evaluation of endolymphatic hydrops. *Journal of Neurology*. 2016;263(Suppl 1):S71-S81. doi:10.1007/s00415-015-7930-1.
21. Gibson WPR. Meniere's disease. *Advances in Otorhinolaryngology*. 2019;82:77-86. doi:10.1159/000490272.
22. Frejo L, Martin-Sanz E, Teggi R, Trinidad G, Soto-Varela A, Santos-Perez S, et al. Extended phenotype and clinical subgroups in unilateral Meniere disease: a cross-sectional study with cluster analysis. *Clinical Otolaryngology*. 2017;42(6):1172-1180. doi:10.1111/coa.12832.
23. Semaan MT, Zheng QY, Wang J, Harris JP, Keithley EM. Characterization of neuronal cell death in the spiral ganglia of a mouse model of endolymphatic hydrops. *Otology and Neurotology*. 2013;34(3):559-569. doi:10.1097/MAO.0b013e31827d092b.
24. Committee on Hearing and Equilibrium. Committee on Hearing and Equilibrium guidelines for the diagnosis and evaluation of therapy in Meniere's disease. *Otolaryngology-Head and Neck Surgery*. 1995;113(3):181-185. doi:10.1016/S0194-5998(95)70102-8.
25. Lopez-Escamez JA, Carey J, Chung WH, Goebel JA, Magnusson M, Mandalà M, et al. Diagnostic criteria for Meniere's disease. *Journal of Vestibular Research*. 2015;25(1):1-7. doi:10.3233/VES-150549.
26. Wu Q, Dai C, Zhao M, Sha Y. The correlation between symptoms of definite Meniere's disease and endolymphatic hydrops visualized by magnetic resonance imaging. *Laryngoscope*. 2016;126(4):974-979. doi:10.1002/lary.25555.
27. Yamane H, Sunami K, Iguchi H, Sakamoto H, Imoto T, Rask-Andersen H. Blockage of reuniting duct in Meniere's disease. *Acta Oto-Laryngologica*. 2010;130(2):233-239. doi:10.3109/00016480903022409.
28. Utubaev MA, Xu Y, Manchaiah V, Zou J, Pykkö I. Vestibular drop attacks in Meniere's disease: A systematic review and meta-analysis of frequency, correlates and consequences. *Journal of Vestibular Research*. 2022;32(2):171-182. doi:10.3233/VES-201595.
29. Nakashima T, Pykkö I, Arroll MA, Casselbrant ML, Foster CA, Manzoor NF, et al. Meniere's disease. *Nature Reviews Disease Primers*. 2016;2:16028. doi:10.1038/nrdp.2016.28.
30. Orimoto KY, Vartanyan M, O'Leary SJ. Systematic review of the diagnostic value of hydrops MRI in relation to audiovestibular function tests (electrocochleography, cervical vestibular evoked myogenic potential and caloric test). *European Archives of Oto-Rhino-Laryngology*. 2023;280(3):947-962. doi:10.1007/s00405-022-07734-x.
31. Xin X, Ma X, Sun B, Liu J, Wang G, Wu P. [Analysis of auditory-vestibular function and inner ear imaging features at different stages of Meniere's disease]. *Lin Chung Er Bi Yan Hou Tou Jing*

- Wai Ke Za Zhi. 2025;39(8):724-728. doi:10.13201/j.issn.1001-1781.2025.08.007. (Çince makale, başlık çevrilmiş.)
32. Chen X, Zhao Y, Han Y, Wei K, Cheng S, Ye Y, et al. A diagnostic model based on magnetic resonance imaging for Meniere's disease: a multicentre study. *Diagnostic and Interventional Radiology*. 2025;31(4):347-358. doi:10.4274/dir.2025.253293.
 33. Young YH, Lin KT. Potential application of hydrops MR imaging: A systematic review. *Journal of Otolaryngology-Head and Neck Surgery*. 2024;53:19160216241250350. doi:10.1177/01945998241250350.
 34. Nakayama M, Masuda T, Kato M, Kato K, Teranishi M, Otake H, et al. A pilot study on the efficacy of continuous positive airway pressure (CPAP) on the manifestations of Meniere's disease in patients with concomitant obstructive sleep apnea syndrome (OSAS). *Journal of Clinical Sleep Medicine*. 2015;11(10):1101-1107. doi:10.5664/jcsm.5022.
 35. Seemungal B, Kaski D, Lopez-Escamez JA. Early diagnosis and management of acute vertigo from vestibular migraine and Meniere's disease. *Neurologic Clinics*. 2015;33(3):619-628. doi:10.1016/j.ncl.2015.04.004.
 36. Lee SY, Kim YS, Jeong B, Carandang M, Koo JW, Oh SH, et al. Intratympanic steroid versus gentamicin for treatment of refractory Meniere's disease: A meta-analysis. *American Journal of Otolaryngology*. 2021;42(6):103086. doi:10.1016/j.amjoto.2021.103086.
 37. Wu X, Shui J, Liu C, Wu X, Yu Y, Wang H, et al. Comparative efficacy of intratympanic gentamicin and intratympanic corticosteroid in the treatment of Meniere's disease: a systematic review and meta-analysis. *Frontiers in Neurology*. 2024;15:1471010. doi:10.3389/fneur.2024.1471010.
 38. Cooper MW, Kaylie DM. Is endolymphatic sac surgery beneficial for Meniere's disease? *Laryngoscope*. 2020;130(12):2738-2739. doi:10.1002/lary.28577.
 39. Mohseni-Dargah M, Falahati Z, Pastras C, Khajeh K, Mukherjee P, Razmjou A, et al. Meniere's disease: Pathogenesis, treatments, and emerging approaches for an idiopathic bioenvironmental disorder. *Environmental Research*. 2023;238(Pt 1):116972. doi:10.1016/j.envres.2023.116972.